

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanku a sudkýň JUDr. Anny Petruľákovovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **R., s.r.o., G.B., IČO: X.** (predtým **S., a.s., H.H., IČO: X.**), zastúpený JUDr. P.M., advokátom, Advokátska kancelária D.B. proti žalovanému: **I., a.s., V.B., IČO: X.**, zast. JUDr. J.H., advokátom, Advokátska kancelária, R.B., **o zaplatenie 1 956 000 Sk s prísl.**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. novembra 2008, č. k. 39Cb 38/2000-340, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. novembra 2008, č. k. 39Cb 38/2000-340 **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v sume 7 572,45 Eur (228 127,63 Sk) do troch dní na účet právneho zástupcu žalovaného, JUDr. J.H., vedený vo V., a.s., číslo účtu: X..

O d ô v o d n e n i e:

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 39Cb 38/00-165 zo dňa 26.09.2002 prvostupňový súd po vykonanom dokazovaní zaviazal žalovaného na úhradu žalovanej sumy spolu s príslušenstvom. Voči tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie. Rozsudkom Najvyššieho súdu SR, č. k. 3 Obo 334/02 zo dňa 18.08.2004 odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 39Cb 38/00-165 zmenil a žalobu zamietol. Žalobca voči vydanému rozsudku 3 Obo 334/02 zo dňa 18.08.2004 podal dovolanie. Najvyšší súd SR v dovolacom konaní, č. k. 1 Obdo V 109/2004 vec prejednal a vydal rozsudok zo dňa 25.05.2006, ktorým rozsudok Najvyššieho súdu SR, č. k. 3 Obo 334/02 zo dňa 18.08.2004 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Následne uznesením, č. k. 3 Obo 214/2006 zo dňa 18.12.2007 odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.09.2002, č. k. 39Cb 38/00-165, ktorým krajský súd žalobe vyhovel, tento rozsudok zmenil rozsudkom z 18. augusta 2004, č. k. 3 Obo 334/02-244, tak, že žalobu zamietol.

Odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že medzi účastníkmi bola uzavretá zmluva o dielo zo dňa 23.01.1999, predmetom ktorej bola dodávka výstavnej haly, vrátane projektovej dokumentácie a inžinierskej činnosti v rozsahu stanovenom v zmluve, s tým, že v prípade výskytu drobných vád a pri prevzatí diela zápisnične objednávateľom vzniká právo na nevyplatenie 10% ceny diela do odstránenia vád.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní znaleckými posudkami dospel k záveru, že povinnosťou žalobcu v zmysle zmluvy o dielo bolo postavenie haly D2 a túto napojiť na už existujúcu stavbu terasy obvyklým stavebno - technickým dostatočným riešením, čo žalobca urobil a zo zmluvy o dielo nevyplýva pre žalobcu povinnosť ošetriť - opraviť celý povrch existujúcej terasy, ktorého zlý stav hydroizolačného systému je možným dôvodom zatekania.

Zmluvou o dielo uzavretou medzi účastníkmi podľa § 531 ods. 1 Obch. zák. dňa 23.01.1999 sa okrem iného zhotoviteľ - žalobca zaviazal vykonať pod bodom 3. zmluvy - rozsah dodávok prác „galériu - terasu zasahujúca do haly, ktorá bude rozšírená po celej dĺžke o 1,8 m, a to pomocou nosnej ocelevej konštrukcie kotvenej na jestvujúce betónové nosníky“. Z uvedenej citácie časť zmluvných podmienok prijatých pod bodom 3. zmluvy a z bodu 1. zmluvy - predmetu diela vyplýva, že zhotoviteľ si bol vedomý, že dielo - výstavba haly D2 bude zasahovať do už existujúcej terasy a jeho povinnosťou ako zhotoviteľa bolo pripraviť projektovú dokumentáciu a vykonanie diela tak, aby užívanie stavby nebolo

narušené vadami prejavujúcimi sa v zatekaní stavby. Je nepodstatné, či toto zatekanie má dôvod v čase realizácie už existujúcej stavby terasy alebo v samotnom zhotovení diela - stavby haly D2. Samotná skutočnosť, že stavba, ktorá bola predmetom zmluvy o dielo zateká, je stavbou, ktorá nebola vykonaná riadne v zmysle ust. § 560 ods. 1 Obch. zák. Predmetom zmluvy bola výstavba haly podľa stavebného rozhodnutia Okresného úradu Bratislava V zo dňa 19.03.1999 na účel „zastrešenie voľnej výstavnej plochy“, t. j. mala splňať účel, aby na osoby a predmety netieklo. Zodpovednosť zhotoviteľa za vady diela je zodpovednosťou objektívnou, ktorej sa môže zbaviť len za splnenia určitých zákonom vymedzených liberačných dôvodov. Stavba haly je určená na zastrešenie určitej časti plochy a z toho vyplýva, že pri takto určenej stavbe sa predpokladá výstavba bez toho, aby nedochádzalo vplyvom zatekania k praskaniu omietky, znečisťovaniu a zhodnocovaniu celého priestoru stavby, v danom prípade haly D2. Zhotoviteľ bol s vadou diela oboznámený, ako to vyplýva zo zápisu z preberacieho konania stavby, konaného v dňoch 10.3. - 12.5.1999 a zo zápisu z rokovania a obhliadky, zo dňa 06.12.1999. Názory znalcov o technickom riešení zatekania a jeho príčiny sú z hľadiska právneho posúdenia zodpovednosti zhotoviteľa za riadne vykonanie diela nepodstatné, ak už v samotnej zmluve o dielo sa zhotoviteľ zaviazal vykonať stavbu haly D2 tak, že bude súčasťou už existujúcej nezastrešenej terasy a s možnosťami jej väd a nedostatočných technických vyhotovení mal a musel počítať. Z toho dôvodu k zbaveniu sa zodpovednosti v zmysle citovaného ust. § 561 Obch. zák. nemohlo dôjsť. Žalobca v konaní nepreukázal nevhodnosť pokynov objednávateľa - žalovaného (nepreukázal poskytnutie akýchkoľvek pokynov týkajúcich sa zhotovenia stavby), prípadne svoje upozornenie o nemožnosti plnenia pre vady už existujúcej terasy alebo po upozornení na tieto vady trvanie zhotoviteľa na vykonaní diela. Námietka žalobcu, že pôvodné riešenie výstavby haly nemalo byť spojené s terasou a ďalšia nová výstavba haly nad touto terasou mala odstrániť nedostatok zatekania terasy, sa v konaní nepreukázala a z písomne uzavretej zmluvy o dielo a zápisov z odovzdania a rokovania účastníkov tieto tvrdenia žalovaného nevyplývajú. Preto pokiaľ zhotoviteľ v zmysle zmluvy o dielo v bode 6 platobné podmienky, časť 6.3 nezaplatil časť kúpnej ceny vo výške uplatnenej žalobcom, konal v zmysle platne uzavretej zmluvy o dielo a žalobcovi nárok do odstránenia vady diela v zmysle zmluvy o dielo na zaplatenie tejto sumy nevznikol. Žalobca nepreukázal odstránenie vady diela - zatekanie do haly D2.

Rozsudok odvolacieho súdu (3 Obo 334/2002) napadol žalobca rozsiahlym dovolaním.

Dovolací súd (päťčlenný senát) svojim rozsudkom z 25. mája 2006, č. k. 1 Obdo V 109/2004-276 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Následne odvolací súd uznesením z 18. decembra 2007, č. k. 3 Obo 214/2006-280 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd zrušenie rozsudku odvolacieho súdu, ktoré malo následne aj zrušenie rozsudku prvostupňového súdu, odôvodnil tým, že jedinou spornou otázkou je, či objednávateľovi zádržné právo, dohodnuté v bode 6.3 zmluvy o dielo, ešte trvá, teda či má objednávateľ právo zhotoviteľovi diela zdržiavať sumu 1 956 000 Sk. Z predložených dôkazov mu nebolo zrejmé, o aké drobné vady diela toho času ide, pre ktoré by zádržné právo objednávateľa vo výške 10% z ceny, určenej v bode 6.3 zmluvy o dielo, až do odstránenia týchto väd splnil. S námietkou žalobcu v dovolaní, či objednávateľovi vzniklo oprávnenie zdržať čiastku 10% z ceny určenej v bode 5.3 zmluvy o dielo, sa dovolací súd nepovažoval v danom prípade zaoberať, nakoľko nesporné je, že žalovaný toto právo využil a toho času je bezpredmetné posudzovať oprávnenosť využitia tohto práva u tohto diela.

Prvostupňový súd postupoval správne, keď existenciu týchto tzv. drobných väd dal šetriť znalecky, nakoľko ide základné otázky zistenia, ktorých vyriešenie je potrebné pre posúdenie právneho nároku, posúdenia existencie zádržného práva. Druhým predpokladom pre vznik zádržného práva je posúdenie väd. Príčina vadnosti dodávky nie je vždy spôsobená vadným vykonaním diela, a preto je potrebné sa s touto otázkou odborne zaoberať a následne z tohto odborného posúdenia vychádzať.

V danom prípade objednávateľ nepreukázal, že jeho zádržné právo, dohodnuté v bode 6.3. zmluvy, ešte trvá, nakoľko z predložených dôkazov nie je zrejmé, o aké drobné vady, ktoré doposiaľ odstránené neboli, je zádržné právo viazané. Zároveň v prípade existencie zatekania nebolo preukázané, že toto zatekanie bolo spôsobené vadnosťou dodávky zhotoviteľa, čo je základný predpoklad zodpovednosti dodávateľa - zhotoviteľa za chybné vykonané práce.

Následne Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom, č. k. 39Cb 38/00-340 z 27. novembra 2008 rozhodol tak, že odporcu zaviazal uhradiť navrhovateľovi istinu 1 956 000 Sk spolu s 18,8% úrokom z omeškania ročne za obdobie od 3.3.2000 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a náhradu trov konania v sume 536 928 Sk na účet právneho zástupcu JUDr. P.M., advokáta, so sídlom D.B., v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporcu súčasne zaviazal uhradiť na účet súdu, č. ú. 7000142457, VS: 1050723308, v Štátnej pokladnici, R.B., 26 800 Sk ako náhradu trov štátu, vyplatených na znalečnom. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Prvostupňový súd na základe výsluchu účastníkov konania, ako aj z predložených listín, Zmluvou o dielo č. 9002, zápisom o odovzdaní a prevzatí diela zo dňa 2.3.2000, znalecký posudkom č. 7612002, správou Slovenského hydrometeorologického ústavu v Bratislave, kontrolným znaleckým posudkom, vykonaným Žilinskou univerzitou v Žiline, ústav súdneho inžinierstva Žilina, faktúrou č. 43190004, zápisom z rokovania a ohliadky zo dňa 06.12.1999, pritom viazaný právnym názorom dovolacieho a odvolacieho súdu a mal zistený nasledovný skutkový a právny stav:

Podaním zo dňa 12.11.2008 oznámil navrhovateľ zmenu mena a právnickej formy navrhovateľa na S., s.r.o., so sídlom v H., na základe čoho súd pokračoval v konaní, s takto označeným právnym subjektom na strane navrhovateľa.

Zmluvou o dielo uzatvorenou dňa 23.01.1999 v zmysle ust. § 536 ods. 1 Obch. zák. sa zaviazal navrhovateľ ako zhotoviteľ diela realizovať kompletnú dodávku, vrátane projektovej dokumentácie haly, identickej s halou D a napojiť túto novú halu (ďalej označenú ako hala D2) na už existujúcu stavbu terasy obvyklým stavebno-technicky dostatočným riešením, čo navrhovateľ aj realizoval. Táto časť zmluvy, ako aj to, že odovzdanie predmetu Zmluvy z 23.01.1999 medzi účastníkmi sporné nebolo, preto súd si osvojil skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov (§ 120 ods. 3 O.s.p.). Nesporné medzi účastníkmi bolo aj to, že objednávateľ z dohodnutej ceny zadržal 10% (1 956 000 Sk), ktorá ostala predmetom sporu v dôsledku vytýkaných väd diela.

Súd sa v konaní zaoberal otázkou odstránenia väd na odovzdanej stavbe (diel), a to odstránenie závady označenej ako „osadenie panikových kovaní na dverách“ a „zatekanie z podlahy v hale D2“, ako odstránenie dôvodov na zadržiavanie 10% dohodnutej ceny diela. Zápisom o odovzdaní a prevzatí diela zo dňa 2.3.2000 za účasti pracovníkov sporových strán bolo skonštatované, že závada - osadenie panikových kovaní na dverách haly D2 v celom rozsahu bola odstránená. Túto skutočnosť potvrdili zúčastnené strany i na pojednávaní konanom dňa 12.11.2008.

Odporca v časti zatekania do haly D2 zotrval na skutočnosti, že predmetné zatekanie odstránené nebolo, do haly D2 naďalej zateká, o čom predložil notársku zápisnicu s fotodokumentáciou zo dňa 10.11.2008.

Ohľadne vysporiadania tohto nároku objednávateľom diela (odporcu) súd vychádzal, okrem iného, zo záverov Najvyššieho súdu SR, 1 Obdo V 109/2004 a 3 Obo 214/2006,

nakoľko názorom dovolacieho a odvolacieho súdu je súd 1. stupňa viazaný (§ 226, § 243d ods. 1 O.s.p.).

Realizáciou diela neodborným alebo nedbanlivým konaním zapríčinil nekvalitné napojenie haly D2 na halu D, čím by z podlahy terasy do haly D2 malo zatekať, znaleckými posudkami bolo preukázané, že nešlo o vadu zapríčinenú vadným vykonaním diela zo strany navrhovateľa.

Zo strany navrhovateľa preto nedošlo k porušeniu zmluvy v bode 8.21 Zmluvy o dielo, a preto v tomto bode nie je možné aplikovať nárok za zadržanie 10% z ceny podľa bodu 6.3 Zmluvy.

Na základe uvedeného objednávateľ (odporca) v konaní nepreukázal, že zádržné právo odporcu v zmysle bodu 6.3 Zmluvy o dielo, čo do neodstránenia závady, „zatekanie z podlahy balkóna haly D2“ trvá, nakoľko nebolo preukázané, že túto vadu spôsobil svojim konaním navrhovateľ. V konaní bolo nesporne preukázané, že navrhovateľ ako zhotoviteľ odovzdal dielo objednávateľovi (odporcovi) dňa 10.03.1999. Faktúrou č. 43190004, splatnou dňa 30.03.1999, vyúčtoval navrhovateľ odporcovi cenu diela vo výške 19 560 000 Sk, z čoho prijatá žaloba predstavovala sumu 7 200 000 Sk. Objednávateľ zadržal z ceny diela 19 560 000 Sk (cenu diela bez DPH) 10%, čo odporca v konaní ohľadne výšky uplatnenej sumy 1 956 000 Sk nerozporoval.

Krajský súd v Bratislave, ako prvostupňový súd, mal za zistené, že k odstráneniu závady „osadenie panikových kovaní na dverách haly D2“ prišlo ku dňu 2.3.2000. Iné drobné vady diela, pre ktoré by zádržné právo objednávateľa malo trvať, v konaní zistené neboli, a preto mal súd za preukázané, že základný predpoklad na existenciu zádržného práva zanikol.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca, rozsudok prvostupňového súdu považuje za nesprávny, pretože konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.), rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Odporca (odvolateľ) z procesnej stránky považuje rozsudok za nepreskúmateľný, pretože prvostupňový súd nepostupoval záväzne určeným spôsobom podľa § 157 ods. 2/ O.s.p. Poukazuje pritom na judikáty Najvyššieho súdu SR aj v iných veciach (č. 1. 344 spisov). Ďalej poukázal na procesný, ale aj vecný postup súdu a dotkol sa aj hodnotenia dôkazov (§ 132 O.s.p.), ktoré hodnotenie nepovažoval za správne. Polemizuje so znaleckým

posudkom a jeho hodnotením. Opätovne opisuje skutkový stav tak, ako bol v priebehu konania viackrát opísaný. Právne poukázal na povinnosti zhotoviteľa s aplikáciou aj predmetnej zmluvy o dielo. Konkrétne poukázal na ustanovenie § 560 ods. 2, § 561 s aplikáciou na bod 8.21 zmluvy, § 560 ods. 4, v spojení s § 420 ods. 2 s aplikáciou na bod 6.3 zmluvy, § 564 v spojení s § 439 ods. 1, § 564 v spojení s § 439 ods. 2 Obchodného zákonníka. Opiera sa aj o komentáre Obchodného zákonníka.

Rozsudok prvostupňového súdu napadol odvolaním aj navrhovateľ, a to v časti, v ktorej súd nepriznal navrhovateľovi časť ním požadovaného úroku z omeškania vo výške 4,45% ročne z istiny 1 956 000 Sk od 3.3.2000 do zaplatenia. Prvostupňový súd totiž oproti návrhu túto časť nepriznal. Dôvodnosť uplatnenej výšky úrokov aj odôvodnil. Súčasne oznámil, že navrhovateľ zanikol v dôsledku zlúčenia spoločnosti a právnym nástupcom sa stala od 29.11.2008 R., s.r.o., G.B., čo preukázal výpisom z obchodného registra. Odvolací súd túto zmenu vzal na vedomie, pričom táto zmena nevyžadovala do postupu v konaní žiadny zásah.

Na odvolanie odporcu sa vyjadril navrhovateľ rozsiahlym písomným podaním, doručeným odvolaciemu súdu 25.06.2010. Nesie sa v teoretickom duchu, tak ako aj odvolanie skôr smerujúce k hodnoteniu právneho názoru pri posúdení veci. Navrhuje mimo ním napadnutej časti rozsudok potvrdiť z jeho správnych dôvodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) na pojednávaní prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolatelia domáhali preskúmania rozhodnutia (§ 212 ods. 1 O.s.p.) po doplnení dokazovania doplnujúcim výsluchom účastníkov a pripojením listinných dôkazov, pritom viazaný právnym názorom dovolacieho súdu v zrušujúcom rozsudku (§ 243d ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie bolo právom podané, prvostupňový súd nerozhodol správne, preto jeho rozhodnutie zmenil a odvolaniu odporcu vyhovel (§ 220 O.s.p.).

Skutkový stav bol správne zistený prvostupňovým súdom, odvolací súd je ním viazaný (§ 213 ods. 1 O.s.p.), pričom na pojednávaní zástupca odporcu predložil fotodokumentáciu z týchto dní o tom, že k pretekaniu stále dochádza. Skutkový stav nie je sporný ani medzi účastníkmi a bol pojatý aj do tohto rozsudku, ako vyplýva zhora. Právny záver a tým aj napadnuté rozhodnutie však nezodpovedá právnemu záveru z neho vychádzajúceho (§ 153 ods. 1 O.s.p.). Nevyporiadal sa s tým nielen prvostupňový súd v prvom ani druhom rozsudku, ale ani dovolací súd v zrušujúcom rozsudku 1 Obdo V 109/2004 a pokiaľ sa vyporiadal, potom úplne v rozpore nielen s právnou teóriou, ale aj so zákonom. Vzhľadom na zmenu rozsudku vo veci samej, odvolanie navrhovateľa stratilo opodstatnenie.

Prvým pochybením bolo právne posudzovanie zabezpečenia záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o dielo v prospech odporcu. Pripomeňme, že zmluvou o dielo, uzatvorenou dňa 23.01.1999 v zmysle ust. § 536 ods. 1 Obch. zák., sa zaviazal navrhovateľ ako zhotoviteľ diela realizovať kompletnú dodávku, vrátane projektovej dokumentácie haly identickej s halou D a napojiť túto novú halu (ďalej označenú ako hala D2) na už existujúcu stavbu terasy obvyklým stavebno-technicky dostatočným riešením, čo navrhovateľ aj realizoval. Táto časť zmluvy, ako aj to, že odovzdanie predmetu Zmluvy z 23.01.1999 medzi účastníkmi sporné nebolo, preto súd si osvojil skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov (§ 120 ods. 3 O.s.p.). Nesporné medzi účastníkmi bolo aj to, že objednávateľ z dohodnutej ceny podľa bodu 6.3 zmluvy mal právo zadržať 10% (1 956 000 Sk), ktorá ostala predmetom sporu v dôsledku vytýkaných väd diela.

Dovolací súd zrušenie rozsudku odvolacieho súdu, ktoré malo následne aj zrušenie rozsudku prvostupňového súdu, odôvodnil tým, že jedinou spornou otázkou je, či objednávateľovi zádržné právo, dohodnuté v bode 6.3 zmluvy o dielo, ešte trvá, teda či má objednávateľ právo zhotoviteľovi diela zadržiavať sumu 1 956 000 Sk. Z predložených dôkazov mu nebolo zrejmé, o aké drobné vady diela toho času ide, pre ktoré by zádržné právo objednávateľa vo výške 10% z ceny, určenej v bode 6.3 zmluvy o dielo, až do odstránenia týchto väd splnil. S námietkou žalobcu v dovolaní, či objednávateľovi vzniklo oprávnenie zadržať čiastku 10% z ceny, určenej v bode 5.3 zmluvy o dielo, sa dovolací súd nepovažoval v danom prípade zaoberať, nakoľko nesporné je, že žalovaný toto právo využil a toho času je bezpredmetné posudzovať oprávnenosť využitia tohto práva u tohto diela.

Už v tomto je výklad dovolacieho súdu nejasný. Treba súhlasiť s tým, že zádržné právo je jedným z práv, ktorým možno zabezpečiť záväzok, ale sa musí skúmať, či v danom prípade toto právo možno použiť.

Zadržné (retenčné) právo je jedným zo spôsobov zabezpečenia záväzkov (práva k cudzím veciam). Ten, kto je povinný vydať **hnuteľnú vec**, ju môže zadržať, aby zaistil svoju splatnú pohľadávku voči tomu, komu je inak povinný vec vydať. Zákon kategoricky vylučuje možnosť zadržať vec svojvoľne alebo ľstivo odňatú. Rovnako nemá právo zadržať vec ten, komu oprávnená osoba uložila, aby s touto vecou naložil, spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s výkonom zádržného práva. Ak nie je dlžník schopný po dlhšiu dobu plniť svoje splatné záväzky, má veriteľ zádržné právo i k zabezpečeniu pohľadávky dovtedy nesplatnej a bez ohľadu na to, že mu dlžníkom bolo uložené naložiť s vecou spôsobom nezlučiteľným s výkonom zádržného práva. Zánik zádržného práva je podmienený uspokojením zabezpečenej pohľadávky alebo poskytnutím dostatočnej zábezpeky.

Inštitút zádržného práva neupravuje Obchodný zákonník, ale v tomto treba aplikovať Občiansky zákonník (§ 1 ods. 2 Obch. zák.), ktorý zase inštitút zádržného práva upravuje v § 151s až § 151v. Ak by boli rešpektované tieto ustanovenia, nebol by dôvod na úvahy či zádržné právo zaniklo, či trvá a pod.

Ďalší právny lapsus pri právnom posudzovaní tohto sporu vyplýva z bodu 6.3 zmluvy o dielo, podľa ktorého bodu „V prípade, že pri odovzdaní diela sa vyskytnú **drobné vady** a objednávatel' dielo zápisnične prevezme, objednávatel'ovi vzniká zádržné právo až do výšky 10% ceny určenej v bode 5.3 tejto zmluvy až do odstránenia týchto väd“.

Vady veci sú také nedostatky veci, s ktorými spojuje právny poriadok určité právne následky. Môže tu ísť buď o vady právne alebo faktické. O právnej vade veci hovoríme napr. tam, kde na veci patriacej určitému vlastníkovi viazne tiež právo tretej osoby. Za faktickú vadu veci považujeme skutočnosť, že vec nemá také vlastnosti ako inak obvykle má mať, poprípade, aké boli medzi účastníkmi daného právneho vzťahu dohodnuté, či aké podporne či záväzne stanovuje zákon. Obvyklým právnym následkom väd veci je zodpovednosť za vady veci v občianskom či obchodnom práve a značná časť tejto úpravy je venovaná zmluve o dielo, predovšetkým pokiaľ ide o zhotovenie veci na zákazku, o oprave a úprave veci. Výhodou pre objednávatel'a diela je zodpovednosť zhotovitel'a diela za vady, ktoré sa prejavia v dohodnutej alebo záručnej lehote. Práva objednávatel'a sa líšia podľa toho, či ide o vady odstrániteľné alebo neodstrániteľné, pričom u neodstrániteľných väd rozlišujeme ešte také, pre ktoré vec nie je možné riadne užívať a také, navzdory ktorým vec užívať možno, ale s určitým obmedzením. Podľa toho má objednávatel' právo buď na bezplatné odstránenie väd, na primeranú zľavu z ceny alebo dokonca na odstúpenie od zmluvy.

Z uvedeného vyplýva, že zákonník (rovnako Občiansky, ako aj Obchodný) pozná vady diela, vady výrobku, vady vecí a tie nerozlišuje na drobné vady a nejaké iné. Skôr ich zatrieďuje podľa toho, aké následky majú na kvalitu diela a s tým spojenú zodpovednosť za vady. Taký výklad ustanovení predmetnej zmluvy o dielo, že zhotovitel' zodpovedá len za tzv. drobné vady, vedie k právnej anomálii, že iné vady ako drobné zhotovitel'a diela zbavujú zodpovednosti za také vady diela.

Odvolačí súd právne vec posudzuje tak, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o dielo, pričom jej ustanovenia o zádržnom práve, či tzv. drobných vadách, ktoré sú v rozpore so zákonom, sú neplatné (§ 41 Obč. zák.) a dvojstranný právny úkon (zmluva o dielo) je platný (§ 41a ods. 1 Obč. zák.). Účastníci zmluvy v rámci zmluvnej voľnosti mohli dohodnúť peňažnú výšku zodpovednosti za vady, pričom vady boli objektívne preukázané a doložené písomnou dokumentáciou, že zotrávajú doposiaľ.

Z písomnej dokumentácie vyplýva, že zhotoviteľ mal odbornú kvalifikáciu na zhotovenie diela, ku ktorému sa zaviazal objednávateľovi. Na ňom bolo, aby vec zhodnotil a ak pomery vyžadovali vyššie náklady, mal to oznámiť objednávateľovi, prípadne z toho dôvodu od zmluvy odstúpiť. Z jeho odbornosti objektívne vyplýva, že musel o pretekaní cez strop vedieť a teda vedome vyhotoviť dielo s tak závažnými vadami. Keďže právne posúdenie veci v napadnutom rozsudku bolo iné, odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, keďže neboli dôvody pre jeho potvrdenie ani zrušenie (§ 220 O.s.p.)

Úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania (§ 224 ods. 1, 2 O.s.p.) účelne vynaložených trov na bránenie práva, a to trov prvostupňového, odvolacieho aj dovolacieho konania.

Podľa uplatnenia odporcom tieto trovy pozostávajú: zaplatený súdny poplatok za odvolanie proti prvostupňovému rozsudku v sume 2 597,10 Eur (78 240 Sk), trovy dôkazov 998,15 Eur (30 070,40 Sk).

Výška trov právnej pomoci, včítane zastupovania pred súdmi, je určená odmenou advokáta v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 240/1990 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci v znení neskorších predpisov, pričom tarifná odmena za každý úkon právnej pomoci vo veci činí 4 060 Sk. V dôsledku ďalšej úpravy bola výška odmeny určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Tarifná odmena za jeden úkon právnej služby činí 16 570 Sk. Trovy právneho zastúpenia boli menené ďalšou úpravou, a to vyhláškou Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Tarifná odmena za jeden úkon právnej služby tu bola stanovená sumou 16 650 Sk.

Vo veci právny zástupca vykonal nasledujúce úkony hodnotené tarifnou odmenou 4 060 Sk: 1. prevzatie a príprava zastupovania klienta (odporcu), 2. vyjadrenie k žalobe, 3. účasť na pojednávaní dňa 19.10.2000, 4. účasť na pojednávaní dňa 20.11.2000, 5. účasť na pojednávaní dňa 03.09.2001, 6. účasť na znaleckom dokazovaní na mieste 05.11.2001, 7. vyjadrenie k znaleckému posudku 25.02.2002, 8. účasť na pojednávaní dňa 11.03.2002.

Právny zástupca ďalej účtoval: 9. účasť na znaleckom dokazovaní na mieste 20.05.2002 16 570 Sk, 10. vyjadrenie k znaleckému posudku 23.08.2002 16 570 Sk, 11. účasť na pojednávaní 26.09.2002, kde bol vyhlásený rozsudok, 8 285 Sk, 12. odvolanie proti rozsudku 28.10.2002, 16 570 Sk, 13. doplnenie odvolania 14.01.2002 (1/2 úkonu) 8 285 Sk, 14. doplnenie odvolania 10.03.2003 (1/2 úkonu) 8 285 Sk, 15. účasť na pojednávaní dňa 18.08.2004 16 570 Sk, 16. vyjadrenie k dovolaniu 22.11.2004 16 570 Sk, 17. vyjadrenie

zo dňa 06.11.2008 16 650 Sk, 18. účasť na pojednávaní dňa 12.11.2008 16 650 Sk, 19. účasť na pojednávaní dňa 27.11.2008 (vyhlásenie rozsudku) 4 162 Sk, 20. odvolanie proti rozsudku 11.12.2008 16 650 Sk, 21. vyjadrenie zo dňa 23.12.2008 16 650 Sk, 22. účasť na odvolacom pojednávaní dňa 30.06.2010 16 650 Sk.

Odmena za poskytovanie právnych služieb je 7 554,85 Eur (227 597,50 Sk).

K výške trov právneho zastúpenia v konaní sa za každý úkon právnej služby pripočítava režijný paušál, ktorého výška v roku 2000 bola 100 Sk, t. j. za 4 úkony právnych služieb 400 Sk, v roku 2001 bola 100 Sk, t. j. za 2 úkony právnych služieb v roku 2001 200 Sk, v roku 2002 bola 117 Sk, t. j. za 7 úkonov právnych služieb v roku 2002 819 Sk, v roku 2003 bola 128 Sk, t. j. za 1 úkon právnej služby 128 Sk, v roku 2004 bola 136Sk, t. j. za 2 úkony právnych služieb 272 Sk, v roku 2008 190 Sk, t. j. za 5 úkonov právnych služieb 950 Sk a v roku 2010 je 7,21 Eur, t. j. výška režijného paušálu je 99,11 Eur (2 986 Sk).

Podľa § 18 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa tarifná odmena určená podľa § 9 až § 14 o daň z pridanej hodnoty, t. j. DPH 19% zo sumy 7 653,96 Eur, t. j. DPH vo výške 1 454,25 Eur.

Trovy právneho zastúpenia v konaní celkom predstavujú sumu 9 108,21 Eur.

Právny zástupca odporcu navrhol prisúdiť súdny poplatok za odvolanie a trovy dôkazov prisúdiť priamo odporcovi (na jeho účet) a náhradu trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu odporcu.

Z vyčíslených a uplatnených trov odporcom za trovy potrebné na účelné bránenie jeho práva proti navrhovateľovi, ktorý vo veci úspech nemal, odvolací súd nepovažoval tieto položky uplatnené odporcom:

6. účasť na znaleckom dokazovaní na mieste 05.11.2001	4 060 Sk,
7. vyjadrenie k znaleckému posudku 25.02.2002	4 060 Sk,
9. účasť na znaleckom dokazovaní na mieste 20.05.2002	16 570 Sk,
10. vyjadrenie k znaleckému posudku 23.08.2002	16 570 Sk,
13. doplnenie odvolania 14.01.2002 (1/2 úkonu)	8 285 Sk,
14. doplnenie odvolania 10.03.2003 (1/2 úkonu)	8 285 Sk,
17. vyjadrenie zo dňa 06.11.2008	16 650 Sk,
21. vyjadrenie zo dňa 23.12.2008	16 650 Sk.

Dôvodom nepriznania týchto nákladov je, že účasť na znaleckom dokazovaní je sotva právnou pomocou, ide o dokazovanie osobitnej povahy (§ 127 O.s.p.), kde do dokazovania účastník nezasahuje a jeho práva sú dané v tom, že súd znalca vypočuje a účastník mu môže

dávať otázky, čo sa uskutočňuje na pojednávaní (body 6, 7, 9, 10). Doplnenie odvolania (body 13, 14) súd nepriznal, advokát je kvalifikovaný na to, aby podal celé odvolanie a aby ho nebolo treba doplňovať. Samostatné vyjadrenia vo veci (bod 17, 21) nie sú potrebné, pretože v tomto zdĺhavom spore mal účastník možnosť vyjadriť sa na pojednávaniach.

K týmto účtovaným úkonom sa nepripočítava ani režijný paušál, ktorý je 886 Sk.

K účelne vynaloženým nákladom nemožno pripočítať ani DPH v sume 1 454,25 Sk.

Náhrada trov sa priznáva podľa ustanovení OSP, ktoré vo svojich ustanoveniach nezaraďuje DPH, ktorú platí advokát ako platca dane štátu ako trovy účastníka. Vyhláška č. 655/2004 Z. z. nielen, že je nižšou právnou normou ako OSP, ale navyiac upravuje vzťah advokáta a jeho klienta.

Po takto vykonanej úprave bola odporcovi náhrada trov priznaná:

1. za odvolanie proti prvostupňovému rozsudku v sume 2 597,10 Eur (78 240 Sk),
2. trovy dôkazov 998,15 Eur (30 070,40 Sk),
3. odmena za právnu pomoc poskytnutú advokátom 3 977,20 Eur (119 817 Sk),

Spolu na náhrade trov odporcovi bola priznaná suma 7 572,45 Eur, čo je 228 127,63 Sk.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov povinný zaplatiť ju advokátovi. Advokát potom vykoná vyúčtovanie s klientom a prípadný preplatok mu vráti.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová